

Đồng bộ dữ liệu, tạo thuận lợi cho chính quyền địa phương 2 cấp

Trong bối cảnh Chính phủ đặt mục tiêu đến cuối 2025 có 80% thủ tục hành chính được giải quyết trực tuyến toàn trình, đồng bộ dữ liệu trở thành yếu tố sống còn để bảo đảm hệ thống vận hành hiệu quả.

Ứng dụng VneID. (Ảnh: TTXVN phát)

Chuyển đổi số trong xây dựng chính quyền địa phương 2 cấp không chỉ là việc đưa công nghệ vào công tác quản lý mà còn là một cuộc cải cách toàn diện từ thể chế, hạ tầng đến con người.

Trong bối cảnh Chính phủ đặt mục tiêu đến cuối năm 2025 có 80% thủ tục hành chính được giải quyết trực tuyến toàn trình, đồng bộ dữ liệu trở thành yếu tố sống còn để bảo đảm hệ thống vận hành trơn tru, hiệu quả, phục vụ người dân và doanh nghiệp.

Điểm nghẽn về dữ liệu và dịch vụ công trực tuyến

Qua kiểm tra thực địa tại nhiều địa phương, Bộ Khoa học và Công nghệ ghi nhận tình trạng nhiều cơ sở dữ liệu chuyên ngành chưa được kết nối, liên thông và khai thác tại các tỉnh.

Các hệ thống thông tin chuyên ngành thường xuyên gặp trục trặc, mất kết nối với hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính của tỉnh, hoặc không đồng bộ với Cổng Dịch vụ công quốc gia.

Nhiều địa phương vẫn yêu cầu người dân nộp Căn cước công dân, bản photocopy để đối chiếu, dù thông tin này đã có trong cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư.

Tại các địa phương mới sáp nhập, chia tách, nhiều cán bộ mới còn thiếu chuyên môn và chưa được cấp quyền truy cập phù hợp để xác minh thông tin trong cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Việc tái cấu trúc quy trình thủ tục hành chính và cắt giảm thành phần hồ sơ dựa trên dữ liệu sẵn có hiện chưa được thực hiện.

Các hệ thống này chưa có đầy đủ biểu mẫu điện tử tương tác để khai thác dữ liệu sẵn có, chưa thực hiện ký số để xác minh thông tin, chưa trả kết quả giải quyết thủ tục hành chính dưới dạng điện tử; chưa triển khai kho lưu trữ dữ liệu điện tử cho tổ chức, cá nhân để phục vụ tái sử dụng dữ liệu.

Bộ Khoa học và Công nghệ đã đề nghị các địa phương cập nhật đầy đủ biểu mẫu điện tử tương tác trên tất cả dịch vụ công trực tuyến, đặc biệt là các dịch vụ công thiết yếu; đồng thời, sau khi sáp nhập các kho dữ liệu, cần nhanh chóng hợp nhất và đưa vào sử dụng thống nhất, giúp người dân có thể tái sử dụng dữ liệu và kết quả giải quyết thủ tục hành chính.

Bộ đã đề nghị Ủy ban Nhân dân các tỉnh rà soát, hoàn thành kết nối và liên thông cơ sở dữ liệu chuyên ngành của địa phương với hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính.

Đồng thời, các bộ, ngành rà soát, khắc phục lỗi hệ thống, bảo đảm kết nối ổn định và đồng bộ với Cổng Dịch vụ công quốc gia. Nghị quyết số 214/NQ-CP ngày 23/7/2025 của Chính phủ "Ban hành Kế hoạch hành động của Chính phủ về thúc đẩy tạo lập dữ liệu phục vụ chuyển đổi số toàn diện."

Ông Tạ Hữu Mạnh, chuyên viên phường Thiên Hương đăng nhập Cổng Dịch vụ công Quốc gia để giải quyết thủ tục hành chính liên quan đến lĩnh vực đất đai cho nhân dân.

(Ảnh: Minh Thu/TTXVN)

Kế hoạch này xác định rõ mục tiêu: xây dựng và triển khai đồng bộ kiến trúc hệ thống, nền tảng dùng chung trong toàn bộ hệ thống chính trị, kết nối thông suốt từ Trung ương tới địa phương, bảo

đảm liên thông, chia sẻ dữ liệu phục vụ công tác chỉ đạo và cải cách thủ tục hành chính; bảo đảm đồng bộ, thống nhất toàn hệ thống chính trị, thực hiện các mục tiêu của Nghị quyết số 57-NQ/TW, ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về "đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia."

Mục tiêu là phân đấu 100% các cơ sở dữ liệu quốc gia và cơ sở dữ liệu chuyên ngành được rà soát, đánh giá, tiếp tục xây dựng, bổ sung và chuẩn hóa toàn diện theo tiêu chuẩn chung, bảo đảm bao quát tất cả lĩnh vực quản lý nhà nước, khả năng liên thông, kết nối, chia sẻ, tích hợp.

Cùng với đó là nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ công trực tuyến, phục vụ hiệu quả việc chỉ đạo, điều hành và cải cách thủ tục hành chính dựa trên dữ liệu, đáp ứng yêu cầu thiết thực của người dân và doanh nghiệp; tập trung xây dựng, kết nối liên thông, chia sẻ dữ liệu giữa các trung tâm điều hành thông minh phục vụ chỉ đạo, điều hành các cấp.

Tuy nhiên, việc thực hiện cung cấp dịch vụ công trực tuyến và tỷ lệ giải quyết hồ sơ trực tuyến toàn trình tại địa phương đang gặp rất nhiều khó khăn, vướng mắc.

Bộ Khoa học và Công nghệ đã tóm gọn lại 25 vấn đề còn tồn tại, cần giải quyết, khắc phục trong thời gian tới. Đó là việc chưa ban hành, công bố, công khai đầy đủ quy trình nội bộ; cấu hình các thủ tục hành chính trên hệ thống chưa đầy đủ, còn sai lệch; các biểu mẫu điện tử tương tác chưa tối ưu; quy định về phí, lệ phí và thời gian xử lý chưa thống nhất; thành phần hồ sơ còn phức tạp, chưa tối ưu; việc số hóa hồ sơ còn chậm; kết quả giải quyết thủ tục hành chính chưa được cung cấp dưới dạng bản điện tử; thiếu chữ ký số công vụ.

Bên cạnh đó, trình độ, kỹ năng của cán bộ, công chức, viên chức không đồng đều, thiếu các đợt tập huấn; quá tải trong việc tiếp nhận hồ sơ trực tiếp; chưa thanh toán được trực tuyến; thiếu cơ sở vật chất tại các xã khó khăn; thiếu điểm giải quyết các thủ tục hành chính liên quan đến căn cước công dân.

Đó còn là tâm lý e ngại của người dân khi sử dụng dịch vụ công trực tuyến; khó khăn khi phân định xã, phường mới; vẫn còn các điểm lùm sóng 4G; chưa khai thác được kho quản lý dữ liệu điện tử tổ chức, cá nhân cũ, kho dữ liệu mới chưa có dữ liệu.

Các cơ sở dữ liệu chuyên ngành ở tỉnh chưa được kết nối, liên thông, khai thác; các hệ thống thông tin do các bộ, ngành cung cấp còn lỗi, thiếu ổn định; lỗi đăng nhập vào ứng dụng định danh điện tử VNeID; thủ tục hành chính liên thông còn xảy ra lỗi.

Bộ Khoa học và Công nghệ cũng đề cập đến tình trạng chưa cung cấp đủ dữ liệu để địa phương có thể thực hiện các thủ tục hành chính mới được phân cấp; quy chế vận hành, khai thác hệ thống chưa đầy đủ; việc kết nối, chia sẻ, đồng bộ dữ liệu đo lường, giám sát phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành; an toàn thông tin và an ninh mạng chưa được bảo đảm.

Trước yêu cầu cấp bách, Bộ Khoa học và Công nghệ tham mưu Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1565/QĐ-TTg ngày 18/7/2025 về Kế hoạch nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình; cung cấp dịch vụ số mới được cá nhân hóa, dựa trên dữ liệu cho người dân và doanh nghiệp. Kế hoạch nhằm nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình, hướng tới thực hiện giải quyết thủ tục hành chính trực tuyến đạt 80%.

Các giải pháp trọng tâm đã được nêu rõ như việc hoàn thiện thể chế và cơ chế triển khai; điều chỉnh, hợp nhất hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính; hoàn thành các cơ sở dữ liệu quốc gia và nền tảng dùng chung; số hóa và tái cấu trúc quy trình thủ tục hành chính; bảo đảm truy cập thuận tiện; ứng dụng trí tuệ nhân tạo; tăng cường an toàn thông tin; đào tạo nhân lực số; ban hành và đánh giá quy chuẩn trải nghiệm người dùng.

Nâng cấp hạ tầng số phục vụ chính quyền số

Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Phạm Đức Long cho biết: “Chuyển đổi số thì phải chuyển đổi là chính. Có nghĩa là chúng ta phải thay đổi mô hình kinh doanh và mô hình quản trị. Điều này đòi hỏi thể chế phải đi trước.”

Tổng đài 1022 đã ứng dụng Chatbot để hỗ trợ cung cấp thông tin, xử lý những ý kiến, phản ánh, góp ý và giải đáp thắc mắc của người dân về dịch vụ công
(Ảnh: Mỹ Hà/TTXVN)

Theo Thứ trưởng Phạm Đức Long, Nghị quyết số 57 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia cùng năm luật liên quan đến lĩnh vực khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo vừa được Quốc hội thông qua đã có các quy định về cơ chế

thử nghiệm có kiểm soát (sandbox), mở đường cho việc thử nghiệm mô hình quản trị và mô hình kinh doanh mới.

Với việc sandbox cũng được quy định tại Luật Thủ đô, Bộ Khoa học và Công nghệ tiếp tục đồng hành triển khai cơ chế này, tạo thêm nhiều tiện ích cho người dân, giúp tháo gỡ về thể chế. Tuy nhiên, nếu không có dữ liệu, không thể có chuyển đổi số thực chất.

Thứ trưởng Phạm Đức Long cho biết, Kế hoạch số 02-KH của Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, ban hành ngày 19/6/2025, về thúc đẩy chuyển đổi số liên thông, đồng bộ, nhanh và hiệu quả đáp ứng yêu cầu sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị đưa ra mục tiêu xây dựng 12 cơ sở dữ liệu trọng yếu.

Tuy nhiên hiện chúng ta mới đạt được 12%. Đồng thời, 116 cơ sở dữ liệu quốc gia và cơ sở dữ liệu chuyên ngành phải được đưa vào vận hành khai thác vào cuối năm 2025. Bên cạnh đó, đến cuối năm 2025, phải đưa 1.139 thủ tục hành chính có thành phần hồ sơ được thay thế bằng dữ liệu để cắt giảm giấy tờ và chi phí.

Thứ trưởng Phạm Đức Long nêu rõ, hiện Bộ Khoa học và Công nghệ đã ban hành 55 nền tảng số dùng chung và yêu cầu các bộ, ngành triển khai để địa phương sử dụng, tránh đầu tư trùng lặp. Với 55 nền tảng số then chốt này, các bộ, ngành trong năm nay và đến tháng 6/2026 phải triển khai hoàn thành các nền tảng này để các địa phương có thể sử dụng và chia sẻ.

Thứ trưởng Phạm Đức Long khẳng định, dữ liệu là nền tảng. Các bộ, ngành và địa phương cần đảm bảo dữ liệu phải “đúng, đủ, sạch, sống” và đặc biệt là “có thể chia sẻ được.”

Nguyên tắc là “một lần cung cấp”: người dân và doanh nghiệp chỉ nên cung cấp dữ liệu một lần, sau đó hệ thống phải có khả năng tái sử dụng, tránh tình trạng cập nhật đi cập nhật lại nhiều lần.

“Tôi xin nhấn mạnh: dữ liệu phải đạt 100%. Nếu chỉ đạt 95% thì khi vận hành vẫn không thể triển khai được quy trình trực tuyến toàn trình, vì thiếu dữ liệu sẽ làm gián đoạn. ‘Đúng’ ở đây là đạt 100%, ‘đủ’ là đầy đủ dữ liệu cần thiết, ‘sạch’ là không sai sót, ‘sống’ là luôn được cập nhật và hữu ích, đặc biệt là phải chia sẻ được giữa các hệ thống, các đơn vị,” Thứ trưởng Phạm Đức Long nêu rõ.

Dữ liệu khi được kết nối, chia sẻ thông suốt sẽ giúp thể chế được thông thoáng, tạo lợi thế cạnh tranh; từ đó hạ tầng số và nhân lực số ngày càng được thúc đẩy.

Chính quyền số sẽ không chỉ là mục tiêu mà sẽ trở thành hiện thực, phục vụ hiệu quả người dân và doanh nghiệp, tạo nền tảng cho một quốc gia hiện đại, minh bạch và phát triển bền vững./.

Theo TTXVN/Vietnam+

Nguồn: Báo và Phát thanh, Truyền hình An Giang